

**Cuvânt de deschidere pentru expoziția Sigmar Polke – Muzică de origine necunoscută, Muzeul de Artă Timișoara, critic de artă Ileana Pintilie
ianuarie 2014**

Afirmat pe scena artistică germană la începutul anilor 1960 și devenit repede recunoscut internațional, Sigmar Polke este astăzi un nume de referință în primul rând pentru pictură, creația lui afirmându-se într-o perioadă în care « criza tabloului » se manifesta din plin. Artă lui s-a făcut apreciată mai ales prin imensa capacitate de inovație a expresiei, dar și a tehnicilor clasice, Polke fiind, din acest punct de vedere, unul dintre primii artiști germani, care a folosit mijloacele picturii într-un mod ambiguu, creând impresia că lucrările lui ar fi un amestec de pictură cu tehnici grafice de reproducere.

Încercarea de a sugera un fel de automatism vizual, folosind fie puncte de raster ce imitau grafica, fie utilizând drept suport materiale imprimate gata fabricate, ne apare ca o influență a neodadaismului, de care era atașat prin admirația lui pentru arta pop. Tot din această sferă de influență apar în lucrările lui personaje „populare”, cu o notă de umor, precum Mickey Mouse sau Baronul Münchhausen sau titlurile extrem de provocatoare și ironice.

Refugiat din Germania de Est, ca și Gerhard Richter, cu care s-a aflat într-o relație de colaborare, Polke s-a simțit într-o oarecare măsură angajat politic. Situația Berlinului, împărțit în două de un zid care despărțea orașului nu numai teritorial, ci și ideologic, l-a condus pe Polke, împreună cu Richter și Konrad Lueg să creeze o acțiune menită să pună în valoare aceste contradicții. *O demonstrație pentru realismul capitalist*, desfășurată în 1963 în galeria lui René Block din Berlinul de Vest, expunea un interior modern de cameră de zi, pus pe socluri spre a fi muzeificat. Artiștii „locuiau” această instalație, expunându-se ca pe niște mostre ale „realismului capitalist” (spre deosebire de realismul socialist consacrat în Germania de Est), alături de costumul din fetru al lui Beuys – un fetiș al artei contemporane.

Chestionând cu inteligență relația cu generația anterioară, a pictorilor expresionismului abstract, Polke a oferit și el un „răspuns” la autonomia artei sau a libertății absolute a gestualismului prin lucrarea intitulată ironic *Moderne Kunst* (1968). Această pictură oferea o mostră de compoziție abstract-gestuală, tratată însă de artist ca o reproducere, deoarece el a rezervat pentru titlu un spațiu alb în partea inferioară a lucrării.

Lucrarea lui Polke face o referință la o pictură a lui Roy Lichtenstein din 1965 intitulată *Little Big Painting*, care reprezenta ostentativ doar niște tușe gestuale, pictate în alb și negru pe un fundal de raster, sugerând că ar fi o reproducere după tușa vreunui faimos artist din generația expresionismului abstract.

Provocarea, ironia, simularea, uneori violența (caracteristică anilor 1960) sunt mijloacele cu care artistul operează, experimentând când în sfera artei abstract gestuale, când în cea figurativă. Incredibila lui sagacitate tehnică, prin care, fără prejudecăți utilizează pigmenți obișnuiți alături de rășini artificiale și pigmenți metalici, simularea tehnicilor grafice prin punctele pictate manual,

devenite un fel de *pattern*, structuri menite a sugera un aspect mecanic și a induce o răceală, o distanțare față de subiect, îl plasează pe Sigmar Polke într-o poziție singulară, de artist experimentator, dar și un spirit critic activ, deschizând un dialog permanent cu societatea.